

HUS Kuvantaminen	MENETTELYOHJE	Versio: 6	s. 1/3
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 1.1.2022	
Lantion ja lonkan natiiviröntgen			

Lantion ja lonkan natiiviröntgen

Kirjaaminen

NE1AA Lantion natiiviröntgen (**NE1YA** ilman lausuntoa)

NF1AA Lonkan natiiviröntgen (**NF1YA** ilman lausuntoa)

NF1DA Lonkkien natiiviröntgen (lapset)

NF3AA Reiden natiiviröntgen (**NF3YA** ilman lausuntoa)

- **Lantion AP ja lonkan sivukuva** (aksiaali tai Lauenstein): **NE1AA** (puolisuus pyydetty puoli)
- **Lantion AP ja molempien lonkkien Lauensteinit**: **NE1AA** (puolisuus molemmat puolet)
- **Lantion AP ja lonkan Lauenstein ja aksiaali eri puolilta**: **NE1AA ja NF1AA** (puolisuus molemmat puolet).
- **Lantion AP ja molempien lonkkien aksiaalit**: **NE1AA ja NF1AA** (puolisuus molemmat puolet).
- **Lantion AP ja reisi** (kuvaus lonkasta polveen, 3–4 kuvaa): **NE1AA ja NF3AA**.
- Jos kuvataan esim. pitkä pfna (proximal femoral nail) tai periproteettinen murtuma **lonkasta polviniveleen** (4 kuvaa, ei lantiokuva): **NF3AA**
- **Lapsen (alle 16-vuotiaan) lonkat** yhdellä eksponoinnilla: **NF1DA**
- Jos potilaasta otetaan samalla kuvauskerralla lantiosta viistokuvia, kuuluvat ne samaan lantiotutkimukseen.

Ota huomioon

Mittalantin käyttö: [Mittalantin käyttö natiiviröntgenissä](#)

- Käytetään kaikissa traumakuvauksissa tai jos lonkkaan suunnitellaan proteesia.
- Mittalantin on valotuksellisesti erotuttava kuvasta.

Lantio AP: lonkkakuvaus yhteydessä suoliluun harjujen ei tarvitse näkyä. Myös silloin, kun kuvausta pyydetään molemmista itsestään kipeytyneistä lonkista, joissa ei ole proteesia.

Proteesilantiolla tarkoitetaan lantiokuva, jossa suoliluun harjut eivät ole kuvassa ja reisiluut kuvautuvat kuvailmaisimen pituudelta.

Lantion ja lonkan AP, lonkan aksiaali: alaraajan / alaraajojen tulee olla 15-20° sisärotaatioissa.

- Jos lonkkamalja ei erotu lonkan aksiaalikuva, otetaan kohdistettu lisäkuva.
- Jos potilaalla on totaaliendoproteesi (TEP), kaihdkoppaa ei käännetä kuvasta tehtävien mittausten vuoksi.

Lisätietoa

- Kun lantiokuvan lisäksi kuvataan toisen puolen reisi ja tämä kuvaustarve ilmenee tutkimuksen aikana: esim. periproteettinen murtuma, pitkän pfna-naulauksen 1.post.op. kontrolli ja tämä tieto puuttuu läheteestä.
 - Kuvat voi arkistoida lähetteen ac-numerolla.
 - Kuvauksen jälkeen läheteelle lisätään puuttunut reiden tutkimus: (NF3AA, NF3YA)
 - Kirjaamisen jälkeen pyydetään [PACS-tukea](#) siirtämään reisikuvat oikean ac-numeron alle.

HUS Kuvantaminen	MENETTELYOHJE	Versio: 6	s. 2/3
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 1.1.2022	
Lantion ja lonkan natiiviröntgen			

Projektiot

16-vuotta täyttäneet

Lantio, peruskuvauus esim. trauma	Lantio AP (suoliluun harjut kuvassa)
Acetabulum-murtumat	AP Viistot: 35–40° ensimmäisessä postop. kontrollissa
Lonkka tai lonkat, peruskuvauus (ei postoperatiivinen, esim. ”it-sestään kipeytynyt”)	Alle 50-vuotiaat Lonkan AP: alaraaja sisärotaatiossa. Lauenstein ensisijaisesti tai aksiaali 50 vuotta täyttäneet: käytetään mittalanttia Proteesilantio AP seisten: proksimaalista reittä kuvautuu vähintään 20 cm, käytetään mittalanttia. Aksiaali
Traumalonkka	Lantio AP: käytetään mittalanttia. • terve alaraaja sisärotaatiossa • jos mittalantti ei näy kuvassa, kuvataan lantion AP uudestaan mittalantin kanssa, alaraaja sisärotaatiossa. Aksiaali
Preoperatiivinen lonkka	Kun suunnitellaan proteesia. Proteesilantio AP seisten: proksimaalista reittä kuvautuu vähintään 20 cm, käytetään mittalanttia. Aksiaali (kaihlinkoppaa ei käännetä, jos potilaalla on TEP)
Postoperatiivinen proteesikontrolli	Proteesilantio AP: 1. kontrolli maaten ja muut seisten. Aksiaali: ei kuvata ensimmäisessä kontrollissa, jos samassa leikkauksessa laitettu proteesit kumpaankin lonkkaan. Kaihlinkoppaa ei käännetä, jos lonkassa on TEP.
Postoperatiivinen kontrolli – ei proteesia	Lonkka AP (maaten) Aksiaali
Luksaatiolonkka	Lonkka AP: käytetään mittalanttia 50-vuotta täyttäneillä, jos potilaalla ei ole proteesia. Aksiaali (kaihlinkoppaa ei käännetä, jos potilaalla on TEP)
Luksaatiokontrolli	Lonkka AP Aksiaali: kun AP-kuvassa lonkka ei ole paikallaan. Kaihlinkoppaa ei käännetä, jos lonkassa on TEP.

Alle 16-vuotiaat

Lonkat, peruskuvauus (esim. ”kipulonkka”)	Lantio AP: suoliluun harjut kuvassa, hyvä kuvanlaatu Lauenstein kipeä lonkka
Lonkat, epifyseolyysi	Lonkat AP , yhdellä eksponoinnilla Lauenstein oikea ja vasen, yhdellä eksponoinnilla
Lonkka, luksaatio neurologiset subluksaatiot, plegiapot, cp-vamma, meningomyeloseeepotilas	Lonkat AP yhdellä eksponoinnilla, rajaus acetabulumin yläpuolelle Lauenstein vain pyydettäessä Välttävä kuvanlaatu / matala-annoskuvaus
Lonkat kontrolli	Lantio AP/Lonkka AP pyynnön mukaan Lauenstein vain pyydettäessä
Lantio, peruskuvauus esim. trauma tai aineenvaihdunnallinen sairaus	Lantion AP (suoliluun harjut kuvassa)

HUS Kuvantaminen	MENETTELYOHJE	Versio: 6	s. 3/3
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 1.1.2022	
Lantion ja lonkan natiiviröntgen			

Kuvaustekniikka

Kuvausjännite	16-vuotta täyttäneet: 75–90 kV Alle 16-vuotiaat: 60–80 kV
Fokus	Iso
Hila	2 vuotta täyttäneet: käytetään. Lonkan aksiaalissa ei käytetä, jos hilaton kuvaustapa on otettu käyttöön. alle 2 vuotiaat: ei käytetä

Liittyvät ohjeet

HUS Kuvantamisen ohjeistus

- [Hedelmöittymisikäisen naisen kuvantamistutkimus](#)
- [Natiiviröntgentutkimusten yleisohje](#)
- [Potilaan säteily suojaus röntgentutkimuksissa](#)
- [Mittalantin käyttö natiiviröntgenissä](#)
- [Lantion ja lonkan natiiviröntgen, hyvän kuvan kriteerit](#)
- [Lantion ja lonkan anatomia, natiiviröntgen](#)

Lisätietoja antaa

Natiiviohjeitiimi ja kehittämisspällikkö Eija Vartiainen

Laatija: Merja Wirtanen

Muut laatijat: Aku Ahonen; Hanna Pietikäinen; Raija Seuri; Markus Sormaala; Tomi Suo-Yrjö; Aki Kotipelto

Liittyä tutkimuksiin: NE1AA Lantion natiiviröntgen; NF1AA Lonkan natiiviröntgen; NF1DA Lonkkien natiiviröntgen;

Liittyä tutkimusryhmään:

Lisätieto: Muutettu kohtaa kirjaaminen ('tarkenteen' tilalle 'puolisuus'). Lapsi / aikuinen muutettu alle 16-vuotiaat ja 16-vuotta täyttäneet. Ei muita muutoksia.

Tunniste: 225

Jakelu, intranet: Radiologia > [Natiiviprosessi](#) > [Ohjeet omalle henkilökunnalle](#) > [1_Natiivikuvantamisen ohjeet](#) > [6_Alaraajojen natiiviröntgentutkimukset](#)

internet: [Tutkimusohjekirja](#) > [Radiologia](#) > > [Tutkimukseen lähettäminen, ajanvaraus ja esivalmistelu](#) > [Natiivitutkimukset](#) > [Radiologisten tutkimusten menettelyohjeet](#) > [Alaraajojen natiivitutkimus](#)